

Rozdelenie Európy

ALEX OVÁRI IX.A

Situácia po 2. sv vojne

Očakávalo sa

Spolupráca

Zlepšenie
životných
podmienok

Zabezpečenie
ľudských práv

Povojnové
usporiadanie sveta
sa riešilo na Parížskej
mierovej konferencii
(júl-október 1946)

Nastupuje
studená vojna

Problémy sa objavili ešte počas vojny na jaltskej konferencii 4.-11. februára 1945

Už od roku 1945 môžeme hovoriť o permanentnom zvyšovaní napätia medzi USA a ZSSR

Prvé spory ZSSR a USA

Nezhody sa týkali hlavne povojnového Nemecka a hraníc Poľska so ZSSR

Po vojne – snaha o zachovanie trvalého mieru.

Rozdelenie EURÓPY

OSN-Organizácia spojených národov

V roku 1945 vznikla svetová inštitúcia ktorá mala chrániť před vojnovými konfliktami

Vytvorenie sovietskeho
blocku

Štáty oslobodené červenou
armádou

Stalin podporoval komunistické
strany a tak si podroboval vlády

Pod vplyvom Sovietskeho zväzu a
Stalina

Presadzovanie vlády jednej
strany - komunistickej

Prvé náznaky rozporov

```
graph TD; A[Prvé náznaky rozporov] --> B[Február 1946: J.V.Stalin verejne vyhlásil boj proti kapitalizmu]; A --> C[Marec 1946: Churchillov prejav vo Fultone:]; C --> D[Poukázal na úpadok Veľkej Británie po vojne]; C --> E[Odsúdil politiku ZSSR]; C --> F[Prvýkrát použil pojem železná opona: považuje sa za začiatok studenej vojny];
```

Február 1946: J.V.Stalin
verejne vyhlásil boj proti
kapitalizmu

Marec 1946: Churchillov
prejav vo Fultone:

Poukázal na
úpadok Veľkej
Británie po vojne

Odsúdil politiku ZSSR

Prvýkrát použil pojem
železná opona:
považuje sa za začiatok
studenej vojny

Na Postupimskej konferencii
sa rozhodlo o 4
okupačných zónach

Hlavné vedenie:
Spojenecká kontrolná
komisia, na čele ktorej
stáli vrchní velitelia

Nemecká otázka

Sídlo: Berlín

Len dočasné
riešenie

Ciele : denacifikovať,

Britská

Ruská

Rozdelenie Berlína na 4
okupačné zóny

Francúzka

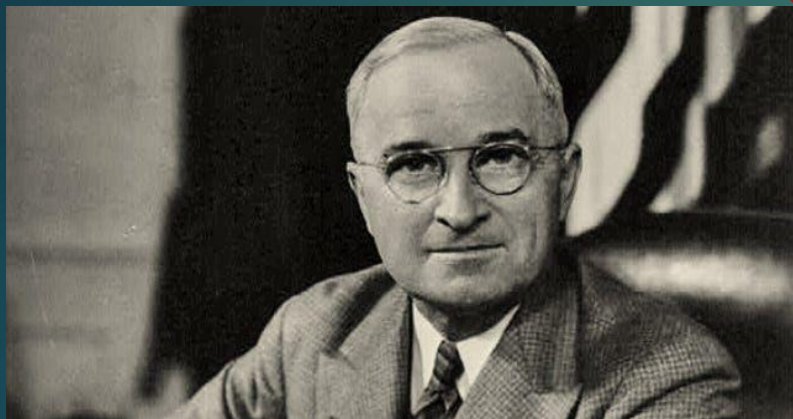
Americká

Vyhlásil ju americký
prezident H.Truman

Začína oficiálny boj
USA proti komunizmu

Trumanova
doktrína

Podľa neho ZSSR si
privlastňovali svoje
právo intervencie vo
všetkých krajinách, kde
komunizmus bol
hrozbou

12.3.1947

Je forma ktorou chceli
USA dosiahnuť svoje
ciele

Vplyv USA vo svete

USA hospodársky a politicky zosilnelo

Snažili sa pomôcť európskemu hospodárstvu

Hospodárska pomoc západnej Európy Poľsku a československu

Marshallov plán

Stalin nariadil odstúpenie Poľska a Československa od tohoto plánu

Štáty mali podporovať súkromné podnikanie

Vyhlásený americkou
vládou

Išlo o finančnú a
hospodársku pomoc USA
Európe v sume 13mld.
dolárov

Marshallov plán

Realizácia
Plánu
európskej
obnovy
3.4.1948

Ciele

Úzka koordinácia a
vzájomná informovanosť
pri preberaní pomoci,
odstrániť hospodársku
slabosť, brániť

NATO

Severoatlantický
pakt

Vznik
Sídlo

Najsilnejšia útočná
organizácia proti
ZSS a socialistickým
štátom

4.4.1949

Washington

Členmi
západoeurópske
štáty, USA a Kanada

Pod Stalinovým
vplyvom Štáty
strednej a
východnej
Európy-vznik
satelitov
Sovietskeho
zväzu

Vytvorenie
sovietskeho bloku

Sovietsky zväz-
silná a obávaná
veľmoc malo
veľké množstvo
zbraní a veľa

SOVIETIZÁCIA

Plné preberanie a aplikovanie politického,
ekonomického a spoločenského modelu ZSSR na
iné krajiny
40.-50. Roky 20.stor

Reprezentujú a v
krajínach
presadzujú
sovietske záujmy

KOMUNISTICKÉ STRANY

Zabezpečenie
vplyvu, pozícií,
prevzatie moci

Josip Broz Tito
(Juhoslávia) sa
nariadeniam
ZSSR vzpíeral

KS v jednotlivých
krajínach sú len
poslušní vykonávatelia
sovietskych príkazov

Varšavská
zmluva-1955

Vznikla jako
reakcia na
NATO

Vojensko-politická spolupráca

Hlavne
velenie ZSSR

Vojenská
aliancia ZSSR a
jeho satelitov

Situácia v ZSSR po 2. sv.
vojne

V ZSSR – po vojne veľká bieda

Hospodárstvo bolo v troskách, strata 27mil.
ľudí.

Ľud v ZSSR bez sloody –
preplnené pracovné
tábory-gulagy, politické
procesys nepriateľom štátu

Milióny ľudí ostali bez
strechy nad hlavou
tiesnili sa v zemiľankách
a v provizorných
príbytkoch

Nemecké vojská
vypálili 60 000 dedín

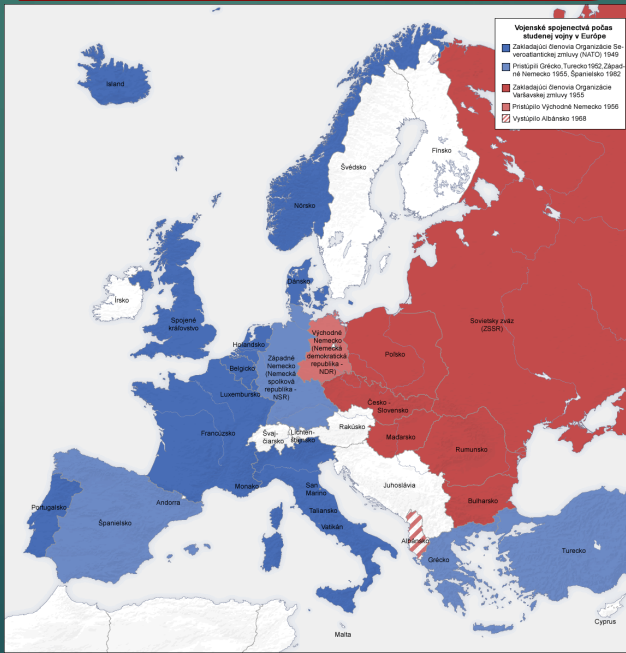
Stalin širil kampaň -
hlása nenavistiť proti
západným štátom -
svojim bývalým
spojencom

Rozdelenie Európy a sveta

Svet sa rozdelil na dva
tábory (superveľmoci)

Sovietsky blok

Americká oblasť
vplyvu

USA sa operalo o NATO
(severoatlantický pakt) a ZSSR
vytvorilo zo svojich satelitov
zoskupenie

Rozdelenie
Európy a sveta

Bývalé koloniálne
krajiny sa začali
označovať ako
krajiny tretieho
sveta

Železná opona

Pevné hranice s prísnou kontrolou pohybu osôb a tovarov, ktoré izolovali sovietsky blok, dostali názov Železná opona

